

تقدیم به همسر گرامی و دو پسر عزیزم که همواره یار و یاورم بوده‌اند و هستند.
تقدیم به جناب آقای «احمد اختیاری» مدیر محترم انتشارات مهروماه به پاس بیش از ۱۶ سال همکاری، همراهی و حمایت مستمر
مرتضی محسنی کبیر
سیدهادی هاشمی

مقدمه

﴿وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ (آیه ۱۳۹ سوره آل عمران)

نوشته‌ای که پیش رو دارید نتیجه تلاش مستمر در طول سال‌ها تدریس و تألیف برای یک جمع‌بندی سریع و مناسب در درس دین و زندگی کنکور است. در این کتاب سعی بر آن بوده که مطالب به‌نحوی طبقه‌بندی گردد که دانش‌آموزان به راحتی بتوانند نکات لازم را، برای کنکور دین و زندگی مرور و بازیابی نمایند و امیدواریم این کتاب راهنمای خوب و مناسبی برایشان باشد. این کتاب شامل موارد زیر است:

- ۱ درسنامه: ارائه مطالب مهم و کاربردی به‌نحو ساده و روان شامل
 - تعیین میزان اهمیت درس در کنکور با نشانه
 - تدریس صوتی مفهوم درس و پیام همه آیات و روایات به همراه قرائت آیه مربوطه با اسکن کردن شناسه مخصوص یعنی رمزینة درس
 - بیان تعداد آیات عربی و ترجمه، احادیث عربی و ترجمه و ابیات به‌کاررفته در هر درس
 - مشاوره هر درس با هدف آشنایی مختصر شما و بیان کلیات مفهوم درس و نکات تست‌خیز آن
 - خلاصه نموداری که در حقیقت مرور تیرهای درس در یک نگاه برای به‌خاطر سپاری آسان درس است.
 - توضیح و تشریح متن درس و آیات به‌صورت کامل و جامع و با همان ترتیب مطالب در کتاب درسی
 - بیان نکات ترکیبی هر یک از جملات، آیات، احادیث و اشعار با سایر دروس با نشانه
 - بیان موضوع و پیام‌های جزء‌به‌جزء و تقطیع‌شده آیات و روایات و نکات ترکیبی با سایر دروس
 - پررنگ یا آبی‌رنگ شدن کلمات مهم متن (کلیدواژه)
 - بیان رابطه علت و معلول در متن و آیات و روایات با نشانه یا ؛ دقت کنید که سر فلش به‌سوی معلول است! (علت معلول) یا (معلول علت)
 - بیان دام‌ها و اشتباهات متداول دانش‌آموزان در متن درس با نشانه
 - نکات ویژه و درجه‌یک جمع‌بندی در جداولی با عنوان «جمع‌بندی پلاس»، «نکته» و «نتیجه»
 - آدرس‌دهی دقیق همه نکات ترکیبی متن، آیات و... در قالب پایه شماره درس

آزمون درس ۷

زمان پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۲۵۶. امیرالمؤمنین علی علیه السلام درباره چه کسانی و به کدام علت فرمود: «آنان در راه باطلی که زمامدارشان می‌رود شتابان فرمان او را می‌برند»؟

(ریاضی ۹۹)

- (۱) شامیان - پیش‌بینی سرنوشت و آینده ناپسامان جامعه اسلامی
- (۲) کوفیان - پیش‌بینی سرنوشت و آینده ناپسامان جامعه اسلامی
- (۳) شامیان - هشدار نسبت به ضعف مسلمانان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه
- (۴) کوفیان - هشدار نسبت به ضعف مسلمانان در مبارزه با حکومت بنی‌امیه

۲۵۷. در کدام آیه شریفه، نسبت به ورود به جاهلیت جدید هشدار داده شده است؟

(ریاضی ۹۴ با تغییر)

- (۱) «انَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»
- (۲) «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ»
- (۳) «ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغْتَبَرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»
- (۴) «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ»

۲۵۸. بی‌بهره ماندن بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت و دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دین، نتیجه نامطلوب کدام حادثه در تاریخ اسلام است؟

(تجربی ۹۹)

- (۱) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث و اقدامات مربوط به مرجعیت دینی
- (۲) تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث و مهم‌ترین چالش عصر ائمه علیهم السلام
- (۳) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و اقدامات مربوط به مرجعیت دینی
- (۴) ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و مهم‌ترین چالش عصر ائمه علیهم السلام

۲۵۹. عبارت قرآنی «سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» درباره چه کسانی است و دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دینی، نتیجه چیست؟

- (۱) کسانی که تزلزل عقیده ندارند و در مقابل منع نوشتن احادیث ایستادگی کردند. تحریف به نفع حاکمان و اغراض شخصی
- (۲) کسانی که تزلزل عقیده ندارند و در مقابل منع نوشتن احادیث ایستادگی کردند. نداشتن یک منبع مهم هدایت
- (۳) ثابت‌قدمان در راه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم که مسیر خود را بر مبنای امامت نهادند. نداشتن یک منبع مهم هدایت
- (۴) ثابت‌قدمان در راه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم که مسیر خود را بر مبنای امامت نهادند. تحریف به نفع حاکمان و اغراض شخصی

۲۶۰. آینده‌نگری امام علی علیه السلام درباره حکومت بنی‌امیه ناظر به چه رویدادی است و شکایت ایشان از یاران خویش ناشی از چه مشکلی می‌باشد؟

- (۱) محرومیت مسلمانان از دین و دنیای خویش - جانبداری از حکومت باطل بنی‌امیه
- (۲) دنیاطلبی در عین دین‌فروشی از سوی مسلمانان - بی‌اعتنایی و کندی در حمایت از حق
- (۳) محرومیت مسلمانان از دین و دنیای خویش - بی‌اعتنایی و کندی در حمایت از حق
- (۴) دنیاطلبی در عین دین‌فروشی از سوی مسلمانان - جانبداری از حکومت باطل بنی‌امیه

۲۶۱. چرا اسلام در عصر بنی‌عباس حفظ شد و از بین نرفت و چالش نخست دوران پس از رحلت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم کدام است؟

- (۱) وجود دو میراث گرانقدر، یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار علیهم السلام - ارائه الگوهای نامناسب
- (۲) وجود دو میراث گرانقدر، یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار علیهم السلام - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت
- (۳) تحولی معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم - تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث
- (۴) تحولی معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم - ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

درجه اهمیت

آیه - عربی: ۴ - فارسی: ۰
حدیث - عربی: ۰۰ - فارسی: ۰
شعر - ۳ بیت

توحید و سبک زندگی

درس
۳

مشاوره «نیم کردار به از صد گفتار!!»

ادامه درس قبل در مبحث توحید رو اینجا یاد می‌گیریم. در حقیقت درس قبل به توحید در ذهن و دل می‌پرداخت. این درس در مورد توحید در عمل و رفتار صحبت می‌کنه! یعنی باید نه تنها در ذهن، که در رفتار و عمل هم باید به خدا یعنی ذات قشنگ و بی‌نقص «الله» را پرستش کرد. هر دو شعر توحید عملی رو با کلیدواژه‌های فارسی و عربی آیات یاد بگیرین.

خلاصه نموداری

- توحید عملی: پرستش خداوند و تسلیم و اطاعت از او
- ابعاد توحید عملی
 - الف. بُعد فردی: توحید عملی و ثمرات آن
 - ↳ قرار دادن تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود در جهت خواست و رضایت الهی
 - ب. بُعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن
 - ↳ قرار گرفتن همه نهادها و ارکان یک جامعه یا نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از او
- ارتباط دو سویه توحیدی فردی و اجتماعی
 - ① اثرپذیری بُعد اجتماعی از بُعد فردی
 - ② اثرپذیری بُعد فردی از بُعد اجتماعی
- توحید و شرک در جهان امروز
 - ↳ انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده‌تر از شرک قدیم است، در میان بشر به چشم می‌خورد از جمله اینکه:
 - ① خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان پنداشتن برخی انسان‌ها
 - ② سرگرم شدن انسان‌ها به امور دنیوی و فراموش کردن خدا

توحید عملی

شعر - حافظ

بر آستان جانان گر سر توان نهادن ← گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد

توحید عملی

بازتاب و نتیجه توحید عملی

دستیابی به پادشاهی و صف‌ناشدنی. ثمره عالی اخلاص
امام علی علیه السلام: «خدای من، مرا این عزت بس که بنده تو باشم.»

- افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست ← هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.
- زندگی توحیدی، ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد.
- توحید عملی بازتاب و معلول → توحید نظری (خالقیت، مالکیت، ولایت و ربوبیت) در زندگی

آزمون درس ۸

زمان پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

(زبان ۹۹)

۶۱۶. کدام آیه شریفه، گویای مطلب زیر است؟

«هرکس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی درمی یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او، هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می برد.»

- ۱) «كُلًّا نُمِدُّ هُوْلًا وَّ هُوْلًا مِّنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»
- ۲) «أَمْ مِّنْ أُنْسٍ بُنِيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ»
- ۳) «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ»
- ۴) «أَقْمِنِ أُنْسٍ بُنِيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ»

(هنر ۹۸)

۶۱۷. کدام عبارت، به رمز سعادت، اشاره نموده است و این کار چگونه تداوم می یابد؟

- ۱) «قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا» - توبه و پشیمانی از گناه
- ۲) «أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ» - عمل به دستورات الهی
- ۳) «قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا» - عمل به دستورات الهی
- ۴) «أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ» - توبه و پشیمانی از گناه

(خارج ۹۹)

۶۱۸. کدام مورد، آثار زیان بار تجمل گرایی مسئولین و فساد اداری و مالی را بیان نموده است؟

- ۱) عقب ماندگی اقتصادی - ساختار اداری پرمصرف - بی اعتمادی عمومی - آلودگی به ربا
- ۲) رواج مصرف گرایی - فریبکاری در معاملات - ترویج واسطه گری - بازده کم در ادارات
- ۳) عقب ماندگی اقتصادی - فاصله طبقاتی - بی اعتمادی عمومی - رواج مصرف گرایی
- ۴) رواج مصرف گرایی - ساختار اداری پرمصرف - ترویج واسطه گری - آلودگی به ربا

۶۱۹. کدام مورد فروافتادن در آتش دوزخ را در پی خواهد داشت و راه رهایی از آن چیست؟ (خارج ۹۷ با کمی تغییر)

- ۱) سهل انگاری در عمل و بی توجهی به احکام خداوند - ایمان به خدا و توجه به آخرت
- ۲) عدم توجه به علم و حکمت خداوند در احکام الهی - ایمان به خدا و توجه به آخرت
- ۳) سهل انگاری در عمل و بی توجهی به احکام خداوند - تقوا و توجه به خشنودی خدا
- ۴) عدم توجه به علم و حکمت خداوند در احکام الهی - تقوا و توجه به خشنودی خدا

۶۲۰. باروی کار آمدن بنی امیه و بنی عباس بار دیگر شراب و قمار در دربار آن ها رواج پیدا کرد و برخی از مردم

نیز مرتکب این دو عمل شدند کدام آیه شریفه، این عمل نکوهش می کند و انجام این دو عمل ناشی از فراموشی

کدام سخن خداوند می باشد؟ (انسانی خارج ۹۹ - ترکیبی با درس ۹ یازدهم)

کدام سخن خداوند می باشد؟

- ۱) «أَمْ مِّنْ أُنْسٍ بُنِيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ» - «قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعٌ لِلنَّاسِ»
- ۲) «أَمْ مِّنْ أُنْسٍ بُنِيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ» - «إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا»
- ۳) «وَ مَن يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا» - «قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنَافِعٌ لِلنَّاسِ»
- ۴) «وَ مَن يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا» - «إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ سَاءَ سَبِيلًا»

۶۲۱. حدیث شریف «یا مَعْشَرَ التُّجَّارِ الْفِقْهَ ثُمَّ الْمُتَجَرَّ» ما را به دقت در رعایت کدام مورد، رهنمون می کند؟ (ریاضی ۹۹)

- ۱) بکوشیم همه از کالای ایرانی استفاده کنیم تا از مصرف کالاهای خارجی جلوگیری شود.
- ۲) از سلطه کشورهای استکباری که می خواهند کنترل اقتصاد ما را به دست بگیرند، جلوگیری کنیم.

آزمون جامع (دهم، یازدهم و دوازدهم)

تعداد تست: ۲۵

زمان پیشنهادی: ۱۷ دقیقه

۷.۶. در آیه **﴿... وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾** خسران اخروی بیان شده، معلول کدام موضوع است و تجدید نبوت و ایمان در کتاب جدید نشانگر چیست؟

- (۱) التزام عمل نداشتن به احکام الهی - پیروان پیامبر قبلی به پیامبر آخر ایمان نیاورده‌اند و از آن پیروی نکرده‌اند.
- (۲) التزام عمل نداشتن به احکام الهی - بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.
- (۳) اختیار نکردن اسلام به‌عنوان راه و روش زندگی - بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای مردم باشد.

(۴) اختیار نکردن اسلام به‌عنوان راه و روش زندگی - پیروان پیامبر قبلی به پیامبر آخر ایمان نیاورده‌اند و از آن پیروی نکرده‌اند.

۷.۷. خداوند قبل از هشدار در آیه شریفه **﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا...﴾**، مردم را به چه چیزی فرمان داده است؟

- (۱) **﴿قَدْ آمَرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ...﴾**
- (۲) **﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ...﴾**
- (۳) **﴿بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...﴾**
- (۴) **﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ...﴾**

۷.۸. با تأمل در حدیث پیامبر عظیم‌الشان **ﷺ** که می‌فرماید: «هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود»، ایشان ما را به کدام یک از آثار محبت به خدا راهنمایی می‌کند و این موضوع با کدام روایت هم‌آوایی دارد؟

- (۱) پیروی از خداوند - ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست دارد.
- (۲) پیروی از خداوند - کسی که از فرمان خدا سرپیچی کند، او را دوست ندارد.
- (۳) دوستی با دوستان خدا - کسی که از فرمان خدا سرپیچی کند، او را دوست ندارد.
- (۴) دوستی با دوستان خدا - ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست دارد.

۷.۹. ازدواج از نشانه‌های الهی محسوب می‌شود و دارای برکات مادی و معنوی از جمله ایجاد آرامش و مودت و رحمت میان همسران است، این امر برای چه کسانی آیت الهی محسوب می‌شود و نشانه کدام جنبه اعجاز قرآن است؟

- (۱) اهل فکر و اندیشه در آیات الهی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی
- (۲) اهل ایمان و شاکر نعمت‌های الهی - انسجام درونی در عین نزول تدریجی
- (۳) اهل ایمان و شاکر نعمت‌های الهی - تأثیر نپذیرفتن قرآن از عقاید دوران جاهلیت
- (۴) اهل فکر و اندیشه در آیات الهی - تأثیر نپذیرفتن قرآن از عقاید دوران جاهلیت

۷.۱۰. بازتاب افتادن در دام تبرج و عرضه بی‌مورد جمال و زیبایی به ترتیب کدام است؟

- (۱) غافل شدن از هدف اصلی زندگی - ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود
- (۲) غافل شدن از هدف اصلی زندگی - تندروی و افراط در عدم کنترل هوس‌ها
- (۳) دور شدن از خداوند متعال - از بین برنده عفاف و حیا
- (۴) دور شدن از خداوند متعال - تحقیر روح بلند و عدم دور ماندن از نگاه ناهلان

کشکول

این جزوه که تحت عنوان «کشکول» نام‌گذاری شده است، یک نگاه کلی به سه کتاب، دهم، یازدهم و دوازدهم دین و زندگی است که موضوعاتی را به صورت طبقه‌بندی ارائه داده است و می‌تواند تسلط شما را در بخش‌هایی از این سه کتاب بیشتر کند.

- ۱ آیات تکراری در کتاب‌های سه‌گانه
- ۲ آیات خیلی مهم
- ۳ آیات خطاب به مؤمنان و آیات و احادیث درباره مؤمنان
- ۴ «تقوا» و «متقین» در آیات
- ۵ «کافرین»، «کفروا»، «کفوراً» و «یکفرون» در آیات
- ۶ «الذین» در آیات
- ۷ «ذلک» و «اولئک» در آیات
- ۸ «ماضی استمراری» در آیات
- ۹ لام تعلیل (ناصبه) در آیات
- ۱۰ لام تأکید و نون تأکید در آیات
- ۱۱ آیات مشابه و کلمات مشابه در آیات و احادیث
- ۱۲ «خسران و خاسرین و زیان کاری» در آیات
- ۱۳ ادات شرط و علت و معلول در آیات
- ۱۴ پندار و گمان باطل در آیات
- ۱۵ صفات خداوند در آیات
- ۱۶ ادات حصر (مستثنی) در آیات
- ۱۷ کلمات «انما» و «انه» در آیات قرآن
- ۱۸ سخنان امام خمینی علیه السلام و مقام معظم رهبری
- ۱۹ توحید و اقسام آن
- ۲۰ نوجوانی و جوانی
- ۲۱ احکام (واجب، حرام، مستحب، باطل، جایز و حلال)

۱ آیات تکراری

در سه کتاب دهم، یازدهم و دوازدهم، آیاتی وجود دارد که تکرار شده است و از اهمیت خاصی برخوردار است و در مرور کتاب درسی اولویت ویژه‌ای دارد، زیرا احتمال آمدن سؤال از آن بسیار است؛ لذا تأکید می‌شود ترجمه، کلیدواژه‌ها و موضوعات کلی و جزئی این آیات را خوب فراگیرید:

۱. «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» (درس ۲ دهم و درس ۵ دوازدهم)

پیام هدایت تشریحی - اراده و اختیار انسان - سنت امداد عام الهی - توحید در ربوبیت (هدینا)

۲. «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»

(درس ۴ یازدهم و درس ۹ دوازدهم)

پیام هدایت تشریحی - ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام - ولایت ظاهری - برابری و مساوات یکی از معیارهای تمدن اسلامی

۳. «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» (درس ۵ یازدهم و درس ۹ دوازدهم)

پیام توحید عبادی (اطیعوا) - ولایت ظاهری - آیه اطاعت مرتبط با حدیث جابر - پذیرش ولایت الهی یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی

۴. «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ...» (درس ۶ یازدهم و درس ۸ دهم)

البته در درس ۸ دهم ترجمه آن آمده است.

پیام پیامبر برای کسانی الگو است که به روز رستاخیز امید دارند و خدا را بسیار یاد می‌کنند.

۵. «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ

لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» (درس ۱۲ یازدهم و درس ۹ دوازدهم)

پیام حکیمانه بودن خلقت و افزایش معرفت به خدا (و من آیاته) - منت‌گذاری خداوند و مقام و منزلت انسان (لکم) - برابری منزلت زن و مرد، اعجاز محتوایی، تأثیرپذیری (من انفسکم ازواجاً) - انس با همسر و رشد اخلاقی و معنوی از اهداف ازدواج

۲ فهرست آیات خیلی مهم، که حتماً باید مرور شود (به درجه اهمیت آیات بیشتر دقت کنید).

۱. «وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ» (درس ۱ دهم)

۲. «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» (درس ۲ دهم، درس ۱ یازدهم و درس ۵ دوازدهم)

۳. «وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» (درس ۳ دهم)

۴. «وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ» (درس ۳ دهم)

۵. «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ عَلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» (درس ۴ دهم)

۶. «يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» (درس ۵ دهم)

۷. «الْيَوْمَ نَخْتُمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» (درس ۶ دهم)

۸. «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا» (درس ۷ دهم)

۹. «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ» (درس ۹ دهم)

۱۰. «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ

فَلَا يُؤْذِينَ» (درس ۱۲ دهم)

۱۲ موضوع «خسران» و «خاسرین» در آیات و متن

۱. «وَالْعَصْرُ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ»
قرآن کریم، با تأکید فراوان انسان را در **زیان** و **خسران** می‌داند، زیرا برای انسان دائماً زمان می‌گذرد و نیروهای مادی‌اش تحلیل می‌رود و توانش کم می‌شود. مگر کسانی که ایمان آورند و عمل صالح انجام دادند و خودشان صبور هستند و دیگران را نیز به آن دعوت می‌کنند و خودشان حق را رعایت می‌کنند و به سوی آن هم دعوت می‌کنند.
(درس ۱ یازدهم)
۲. با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت، البته انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند. چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند (اسلام) نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان **زیان** خواهد کرد.
(درس ۱ یازدهم)
۳. «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»: و هر کس که دین جز اسلام اختیار کند از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از **زیان‌کاران** خواهد بود.
(درس ۲ یازدهم)
۴. «... فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَيَّ وَجْهَهُ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ»: پس اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلائی به او برسد، از خدا رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت، [هر دو]، **زیان** می‌بیند این همان **زیان** آشکار است.
(درس ۳ دوازدهم)

۱۲ ادات شرط: مَنْ (هرکس)، لَوْ (اگر)، ان (اگر)، و لَئِنْ (اگر) که در آیات قرآن کریم و بعضاً در حدیث آمده است نیازمند فعل شرط و جواب شرط هستند و می‌توان از آن رابطه علت و معلولی یا شرط و مشروطی را برداشت کرد.

۱. «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا ← فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»
(درس ۱ دهم)
۲. «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا ← فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
(درس ۳ دهم)
۳. «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ ← فَاتَّبِعُونِي ← يُحِبِّكُمْ اللَّهُ ← وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ»
(درس ۳ دهم)
۴. «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا ← فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ ← وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»
(درس ۲ یازدهم)
۵. «قُلْ لَئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ ← لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ← وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا»
(درس ۳ یازدهم)
۶. «أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ ← لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»
(درس ۳ یازدهم)
۷. «وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ ← فَمَا بَلَغَتْ رَسُولَاتُهُ»
(درس ۵ یازدهم)
۸. «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ ← فَهَذَا عَلِيُّ مَوْلَاهُ»
(درس ۵ یازدهم)
۹. «...أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ ← انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ ← فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا»
(درس ۷ یازدهم)
- ۱۰.
۱۱. «...فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي ← آمِنَ مِنْ عَذَابِي»
(درس ۸ یازدهم)
۱۲. «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ ← مَاتَ مِيتَةَ جَاهِلِيَّةٍ»
(درس ۹ یازدهم)
۱۳. «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ ← فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»
(درس ۱۱ یازدهم)

پاسخ نامہ کلیدی

۳	.۲۳۹	۳	.۲۰۵	۲	.۱۷۱	۳	.۱۳۷	۱	.۱۰۳	۲	.۶۹	۳	.۳۵	۴	.۱
۲	.۲۴۰	۴	.۲۰۶	۱	.۱۷۲	۲	.۱۳۸	۴	.۱۰۴	۱	.۷۰	۴	.۳۶	۳	.۲
۲	.۲۴۱	۴	.۲۰۷	۲	.۱۷۳	۱	.۱۳۹	۲	.۱۰۵	۴	.۷۱	۴	.۳۷	۲	.۳
۱	.۲۴۲	۱	.۲۰۸	۴	.۱۷۴	۳	.۱۴۰	۲	.۱۰۶	۲	.۷۲	۱	.۳۸	۲	.۴
۲	.۲۴۳	۲	.۲۰۹	۴	.۱۷۵	۴	.۱۴۱	۳	.۱۰۷	۱	.۷۳	۲	.۳۹	۴	.۵
۴	.۲۴۴	۲	.۲۱۰	۳	.۱۷۶	۱	.۱۴۲	۳	.۱۰۸	۲	.۷۴	۴	.۴۰	۳	.۶
۳	.۲۴۵	۴	.۲۱۱	۴	.۱۷۷	۲	.۱۴۳	۲	.۱۰۹	۲	.۷۵	۱	.۴۱	۳	.۷
۱	.۲۴۶	۳	.۲۱۲	۲	.۱۷۸	۲	.۱۴۴	۲	.۱۱۰	۳	.۷۶	۱	.۴۲	۳	.۸
۱	.۲۴۷	۴	.۲۱۳	۴	.۱۷۹	۲	.۱۴۵	۳	.۱۱۱	۱	.۷۷	۴	.۴۳	۴	.۹
۳	.۲۴۸	۳	.۲۱۴	۴	.۱۸۰	۲	.۱۴۶	۲	.۱۱۲	۱	.۷۸	۲	.۴۴	۳	.۱۰
۱	.۲۴۹	۱	.۲۱۵	۳	.۱۸۱	۴	.۱۴۷	۱	.۱۱۳	۱	.۷۹	۱	.۴۵	۲	.۱۱
۳	.۲۵۰	۳	.۲۱۶	۳	.۱۸۲	۲	.۱۴۸	۱	.۱۱۴	۱	.۸۰	۲	.۴۶	۴	.۱۲
۲	.۲۵۱	۲	.۲۱۷	۱	.۱۸۳	۲	.۱۴۹	۳	.۱۱۵	۲	.۸۱	۲	.۴۷	۳	.۱۳
۱	.۲۵۲	۱	.۲۱۸	۳	.۱۸۴	۴	.۱۵۰	۱	.۱۱۶	۲	.۸۲	۴	.۴۸	۳	.۱۴
۳	.۲۵۳	۲	.۲۱۹	۳	.۱۸۵	۲	.۱۵۱	۲	.۱۱۷	۴	.۸۳	۳	.۴۹	۴	.۱۵
۲	.۲۵۴	۳	.۲۲۰	۴	.۱۸۶	۳	.۱۵۲	۴	.۱۱۸	۴	.۸۴	۲	.۵۰	۲	.۱۶
۳	.۲۵۵	۳	.۲۲۱	۴	.۱۸۷	۲	.۱۵۳	۱	.۱۱۹	۳	.۸۵	۴	.۵۱	۲	.۱۷
۲	.۲۵۶	۳	.۲۲۲	۱	.۱۸۸	۴	.۱۵۴	۴	.۱۲۰	۳	.۸۶	۲	.۵۲	۲	.۱۸
۳	.۲۵۷	۲	.۲۲۳	۳	.۱۸۹	۲	.۱۵۵	۲	.۱۲۱	۳	.۸۷	۴	.۵۳	۲	.۱۹
۲	.۲۵۸	۳	.۲۲۴	۴	.۱۹۰	۳	.۱۵۶	۲	.۱۲۲	۴	.۸۸	۲	.۵۴	۲	.۲۰
۴	.۲۵۹	۲	.۲۲۵	۴	.۱۹۱	۱	.۱۵۷	۱	.۱۲۳	۲	.۸۹	۲	.۵۵	۲	.۲۱
۳	.۲۶۰	۴	.۲۲۶	۳	.۱۹۲	۱	.۱۵۸	۳	.۱۲۴	۴	.۹۰	۴	.۵۶	۲	.۲۲
۱	.۲۶۱	۳	.۲۲۷	۳	.۱۹۳	۲	.۱۵۹	۱	.۱۲۵	۱	.۹۱	۱	.۵۷	۲	.۲۳
۲	.۲۶۲	۲	.۲۲۸	۳	.۱۹۴	۴	.۱۶۰	۴	.۱۲۶	۱	.۹۲	۲	.۵۸	۱	.۲۴
۲	.۲۶۳	۳	.۲۲۹	۲	.۱۹۵	۲	.۱۶۱	۳	.۱۲۷	۲	.۹۳	۱	.۵۹	۱	.۲۵
۴	.۲۶۴	۴	.۲۳۰	۱	.۱۹۶	۳	.۱۶۲	۴	.۱۲۸	۱	.۹۴	۱	.۶۰	۲	.۲۶
۳	.۲۶۵	۱	.۲۳۱	۲	.۱۹۷	۲	.۱۶۳	۴	.۱۲۹	۲	.۹۵	۴	.۶۱	۴	.۲۷
۲	.۲۶۶	۳	.۲۳۲	۴	.۱۹۸	۲	.۱۶۴	۴	.۱۳۰	۳	.۹۶	۳	.۶۲	۴	.۲۸
۳	.۲۶۷	۳	.۲۳۳	۱	.۱۹۹	۳	.۱۶۵	۳	.۱۳۱	۲	.۹۷	۳	.۶۳	۳	.۲۹
۳	.۲۶۸	۴	.۲۳۴	۱	.۲۰۰	۱	.۱۶۶	۳	.۱۳۲	۳	.۹۸	۳	.۶۴	۳	.۳۰
۱	.۲۶۹	۱	.۲۳۵	۳	.۲۰۱	۴	.۱۶۷	۱	.۱۳۳	۲	.۹۹	۴	.۶۵	۳	.۳۱
۴	.۲۷۰	۲	.۲۳۶	۲	.۲۰۲	۱	.۱۶۸	۱	.۱۳۴	۴	.۱۰۰	۴	.۶۶	۴	.۳۲
۴	.۲۷۱	۳	.۲۳۷	۳	.۲۰۳	۱	.۱۶۹	۳	.۱۳۵	۲	.۱۰۱	۲	.۶۷	۳	.۳۳
۱	.۲۷۲	۴	.۲۳۸	۲	.۲۰۴	۱	.۱۷۰	۲	.۱۳۶	۲	.۱۰۲	۳	.۶۸	۱	.۳۴

۱.۷۵۵	۴.۷۲۵	۴.۶۹۵	۴.۶۶۵	۳.۶۳۵	۱.۶۰۵	۴.۵۷۵	۱.۵۴۵
۲.۷۵۶	۱.۷۲۶	۲.۶۹۶	۲.۶۶۶	۱.۶۳۶	۳.۶۰۶	۱.۵۷۶	۲.۵۴۶
۲.۷۵۷	۳.۷۲۷	۴.۶۹۷	۴.۶۶۷	۳.۶۳۷	۴.۶۰۷	۳.۵۷۷	۳.۵۴۷
۴.۷۵۸	۱.۷۲۸	۲.۶۹۸	۱.۶۶۸	۳.۶۳۸	۴.۶۰۸	۲.۵۷۸	۱.۵۴۸
۴.۷۵۹	۲.۷۲۹	۲.۶۹۹	۱.۶۶۹	۴.۶۳۹	۴.۶۰۹	۲.۵۷۹	۲.۵۴۹
۲.۷۶۰	۱.۷۳۰	۲.۷۰۰	۲.۶۷۰	۳.۶۴۰	۴.۶۱۰	۱.۵۸۰	۱.۵۵۰
۴.۷۶۱	۲.۷۳۱	۴.۷۰۱	۴.۶۷۱	۳.۶۴۱	۲.۶۱۱	۲.۵۸۱	۲.۵۵۱
۳.۷۶۲	۳.۷۳۲	۱.۷۰۲	۴.۶۷۲	۴.۶۴۲	۱.۶۱۲	۱.۵۸۲	۴.۵۵۲
۳.۷۶۳	۴.۷۳۳	۲.۷۰۳	۱.۶۷۳	۲.۶۴۳	۳.۶۱۳	۱.۵۸۳	۲.۵۵۳
۲.۷۶۴	۱.۷۳۴	۳.۷۰۴	۲.۶۷۴	۲.۶۴۴	۴.۶۱۴	۲.۵۸۴	۱.۵۵۴
۲.۷۶۵	۱.۷۳۵	۲.۷۰۵	۴.۶۷۵	۱.۶۴۵	۴.۶۱۵	۲.۵۸۵	۱.۵۵۵
۲.۷۶۶	۴.۷۳۶	۳.۷۰۶	۲.۶۷۶	۲.۶۴۶	۴.۶۱۶	۱.۵۸۶	۱.۵۵۶
۳.۷۶۷	۱.۷۳۷	۴.۷۰۷	۳.۶۷۷	۱.۶۴۷	۳.۶۱۷	۱.۵۸۷	۴.۵۵۷
۳.۷۶۸	۲.۷۳۸	۴.۷۰۸	۴.۶۷۸	۲.۶۴۸	۳.۶۱۸	۲.۵۸۸	۳.۵۵۸
۲.۷۶۹	۳.۷۳۹	۴.۷۰۹	۴.۶۷۹	۲.۶۴۹	۳.۶۱۹	۱.۵۸۹	۳.۵۵۹
۱.۷۷۰	۳.۷۴۰	۳.۷۱۰	۳.۶۸۰	۱.۶۵۰	۳.۶۲۰	۱.۵۹۰	۴.۵۶۰
۱.۷۷۱	۳.۷۴۱	۲.۷۱۱	۴.۶۸۱	۴.۶۵۱	۳.۶۲۱	۱.۵۹۱	۴.۵۶۱
۳.۷۷۲	۴.۷۴۲	۲.۷۱۲	۴.۶۸۲	۲.۶۵۲	۳.۶۲۲	۳.۵۹۲	۱.۵۶۲
۳.۷۷۳	۲.۷۴۳	۲.۷۱۳	۳.۶۸۳	۲.۶۵۳	۴.۶۲۳	۴.۵۹۳	۴.۵۶۳
۳.۷۷۴	۲.۷۴۴	۳.۷۱۴	۴.۶۸۴	۱.۶۵۴	۴.۶۲۴	۳.۵۹۴	۱.۵۶۴
۴.۷۷۵	۱.۷۴۵	۳.۷۱۵	۴.۶۸۵	۱.۶۵۵	۱.۶۲۵	۱.۵۹۵	۱.۵۶۵
۴.۷۷۶	۴.۷۴۶	۲.۷۱۶	۲.۶۸۶	۲.۶۵۶	۲.۶۲۶	۴.۵۹۶	۳.۵۶۶
۲.۷۷۷	۳.۷۴۷	۳.۷۱۷	۳.۶۸۷	۱.۶۵۷	۳.۶۲۷	۴.۵۹۷	۱.۵۶۷
۱.۷۷۸	۱.۷۴۸	۲.۷۱۸	۳.۶۸۸	۴.۶۵۸	۲.۶۲۸	۲.۵۹۸	۳.۵۶۸
۳.۷۷۹	۱.۷۴۹	۴.۷۱۹	۴.۶۸۹	۳.۶۵۹	۱.۶۲۹	۴.۵۹۹	۱.۵۶۹
۲.۷۸۰	۲.۷۵۰	۳.۷۲۰	۲.۶۹۰	۳.۶۶۰	۱.۶۳۰	۳.۶۰۰	۱.۵۷۰
	۲.۷۵۱	۴.۷۲۱	۲.۶۹۱	۳.۶۶۱	۴.۶۳۱	۳.۶۰۱	۳.۵۷۱
	۲.۷۵۲	۴.۷۲۲	۴.۶۹۲	۲.۶۶۲	۲.۶۳۲	۲.۶۰۲	۴.۵۷۲
	۱.۷۵۳	۱.۷۲۳	۱.۶۹۳	۴.۶۶۳	۳.۶۳۳	۴.۶۰۳	۱.۵۷۳
	۲.۷۵۴	۳.۷۲۴	۲.۶۹۴	۴.۶۶۴	۲.۶۳۴	۴.۶۰۴	۴.۵۷۴

پاسخنامه تشریحی در سایت مهروماه قرار گرفته است که با اسکن کردن رمزینۀ مقابل، آن را مشاهده می‌کنید. (پاسخنامه تشریحی برای گوشی‌های هوشمند بهینه شده و شامل یک پاسخنامه کلیدی است که با لمس هر یک از کلیدها به پاسخ تشریحی آن دسترسی پیدا می‌کنید.)

- ۲ **تست درس به درس:** برای هر درس ۱۵ تست در نظر گرفته شده و سعی کردیم حتی الامکان مطالب درسی را پوشش داده و شما را نیز با تیپ‌های گوناگون تست دین و زندگی کنکور آشنا کنیم.
- ۳ **تست جامع دوره‌ای:** برای ارزیابی از درس‌های خوانده شده پس از هر نیمسال، یک آزمون دوره‌ای ۲۰ تستی قرار داده شده است که در کل کتاب مجموعاً ۶ آزمون دوره‌ای خواهیم داشت.
- ۴ **آزمون جامع:** در انتهای هر پایه یک آزمون جامع پایه و در انتهای کتاب ۳ آزمون جامع شبیه‌ساز کنکور قرار داده شده است.
- ۵ **کشکول:** یک پیوست رؤیایی تحت عنوان «**کشکول**» که شامل نکات بسیار مهمی در مورد جمع‌بندی سه پایه خصوصاً برای روزهای پایانی و بررسی دام‌ها و نکات ترکیبی کنکور است، مهیّا و در انتهای کتاب قرار داده شده است.
- ۶ **پاسخنامه:** پاسخنامه کلیدی در انتهای کتاب و پاسخنامه تشریحی در سایت مهروماه قرار گرفته است که با اسکن کردن رمزینۀ ، آن را مشاهده می‌کنید. (پاسخنامه تشریحی برای گوشی‌های هوشمند بهینه شده و شامل یک پاسخنامه کلیدی است که با لمس هر یک از کلیدها به پاسخ تشریحی آن دسترسی پیدا می‌کنید.)

نحوه جمع‌بندی دین و زندگی

- ۱ درس را از کتاب درسی مرور کنید. ۲ خلاصه نکات آیات، دام‌های آموزشی و... را از کتاب جمع‌بندی مطالعه نمایید. ۳ تست‌های هر درس را صرفاً در زمان پیشنهادی بزنید و ضمن مطالعه پاسخ تشریحی، غلط‌ها و شک‌های خود را نشانه‌گذاری کنید. ۴ اشکالاتان را در حاشیۀ همین کتاب یادداشت کنید. ۵ چندین بار جداول جمع‌بندی پلاس را بخوانید. ۶ تست‌های آزمون‌های دوره‌ای و جامع را بزنید.

سپاس و قدردانی

- شایسته است از همه عزیزانی که ما را در این کار یاری کردند تشکر ویژه‌ای داشته باشیم:
- ◀ مدیر عامل محترم انتشارات مهروماه جناب آقای احمد اختیاری
 - ◀ خانواده‌های صبورمان که نقش مهمی در تألیف این کتاب ایفا کردند.
 - ◀ همکار گرامی سرکار خانم زهرا جعفری یزنی که در مراحل نظارت علمی کتاب زحمات بسیاری متقبل شدند.
 - ◀ سرویراستار محترم دین و زندگی سرکار خانم ساعده نمازی و همکاران ایشان خصوصاً خانم‌ها سیده پروین حیات‌الغیب، ناهید یعقوبی و مرضیه فلاحتیان
 - ◀ مدیر محترم تولید سرکار خانم مریم تاجداری و همکاران ایشان، آقای میلاد صفایی مدیر فنی، آقای محمد شریفی‌پیشه و خانم‌ها رویا طبسی صفحه‌آرایی و آقای امیر ماهر و خانم مهناز ستاری حروفچین‌های کتاب
 - ◀ مدیر محترم واحد هنری جناب آقای محسن فرهادی و همکاران ایشان، آقای تایماز کاویانی طراح گرافیک و آقای حسین شیرمحمدی طراح جلد
 - ◀ مدیر محترم فروش جناب آقای عباس گودرزی و همکاران ایشان
 - ◀ دوستان زحمت‌کش در هماهنگی و روابط عمومی انتشارات خصوصاً آقایان امیر انوشه و عماد ولدی
- در پایان مستدعی است چنانچه نسبت به این کتاب، هرگونه پیشنهاد یا انتقادی دارید، از طریق سامانه پیامکی انتشارات به شماره ۰۸۴۸۴۲۰۰۸ یا رایانامه به نشانی hashemi.hadi2000@gmail.com ارسال فرمایید.
- مرتضی محسنی کبیر - سیدهادی هاشمی

فهرست

۷

۸

۱۵

۲۳

۲۹

۳۸

۴۴

۵۰

۵۳

۶۰

۶۸

۷۵

۸۶

۹۲

۹۸

۱۰۱

۱۰۵

۱۰۶

۱۱۳

۱۲۲

۱۳۰

۱۳۹

۱۴۹

۱۵۸

دین و زندگی ۱ (پایه دهم)

درس ۱: هدف زندگی

درس ۲: پر پرواز

درس ۳: پنجره‌ای به روشنایی

درس ۴: آینده روشن

درس ۵: منزلگاه بعد

درس ۶: واقعه بزرگ

◀ آزمون دروس ۱ تا ۶

درس ۷: فرجام کار

درس ۸: آهنگ سفر

درس ۹: دوستی با خدا

درس ۱۰: یاری از نماز و روزه

درس ۱۱: فضیلت آراستگی

درس ۱۲: زیبایی پوشیدگی

◀ آزمون دروس ۷ تا ۱۲

◀ آزمون پایه دهم

دین و زندگی ۲ (پایه یازدهم)

درس ۱: هدایت الهی

درس ۲: تداوم هدایت

درس ۳: معجزه جاویدان

درس ۴: مسئولیت‌های پیامبر (ص)

درس ۵: امامت، تداوم رسالت

درس ۶: پیشوایان اسوه

◀ آزمون دروس ۱ تا ۶

۱۶۱ درس ۷: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رحلت ...

۱۶۸ درس ۸: احیای ارزش‌های راستین

۱۷۶ درس ۹: عصر غیبت

۱۸۸ درس ۱۰: مرجعیت و ولایت فقیه

۱۹۷ درس ۱۱: عزت نفس

۲۰۴ درس ۱۲: پیوند مقدس

۲۱۲ ◀ آزمون دروس ۷ تا ۱۲

۲۱۶ ◀ آزمون پایه یازدهم

۲۲۱ **دین و زندگی ۳ (پایه دوازدهم)**

۲۲۲ درس ۱: هستی‌بخش

۲۳۰ درس ۲: یگانه بی‌همتا

۲۳۹ درس ۳: توحید و سبک زندگی

۲۴۷ درس ۴: فقط برای تو

۲۵۶ درس ۵: قدرت پرواز

۲۶۴ ◀ آزمون دروس ۱ تا ۵

۲۶۷ درس ۶: سنت‌های خداوند در زندگی

۲۷۷ درس ۷: بازگشت

۲۸۷ درس ۸: احکام الهی در زندگی امروز

۲۹۸ درس ۹: پایه‌های استوار

۳۰۷ درس ۱۰: تمدن جدید و مسئولیت ما

۳۱۷ ◀ آزمون دروس ۶ تا ۱۰

۳۲۰ ◀ آزمون پایه دوازدهم

۳۲۵ ◀ آزمون‌های جامع

۳۳۹ پیوست (کشکول)

۳۵۶ پاسخ‌نامه کلیدی

پاسخ‌نامه تشریحی

درجه اهمیت

آیه + عربی: ۳ - فارسی: ۶
حدیث + عربی: ۰ - فارسی: ۱
شعر + ۳ بیت

درس ۱
هدف زندگی

مشاوره «شما کجا؛ اینجا کجا؟!»

درک هدفمندی جهان آفرینش و تفاوت هدف خلقت بین انسان‌ها و سایر موجودات مسئله بسیار مهمی که در این درس باهاش سروکار داریم.

این درس رو باید به صورت مفهومی بخونین، مخصوصاً آیه‌ها رو با نشونه‌گذاری کلیدواژه‌ها یاد بگیرین. به حدیث و چند بیت شعر هم داره که ارتباط مهمی با آیه‌های درس داره و سوالات مربوط به اون جز با حفظ عین متن آیه‌ها قابل پاسخگویی در کنکور نیست.

خلاصه نموداری

- خالق جهان، خدایی حکیم است ← جهان، هدفمند و حق است.
- تفاوت میان هدف انسان‌ها، حیوانات و گیاهان
 - حرکت انسان به سوی هدف، اختیاری است، اما حیوانات و گیاهان، به صورت غریزی و طبیعی.
 - انسان استعداد های نامحدود مادی و معنوی دارد، اما حیوانات و گیاهان استعداد های محدود مادی دارند.
 - انسان بی‌نهایت طلب و توقف‌ناپذیر است، اما حیوانات و گیاهان، به حدی از رشد و کمال که می‌رسند، متوقف می‌شوند.
- منشأ اختلاف در انتخاب هدف میان انسان‌ها: بینش و نگرش خاص هر فرد
- مهم‌ترین معیارهای انتخاب هدف در قرآن کریم: پرهیز از دنیا طلبی بدون توجه به آخرت و سعی در انتخاب آخرت به عنوان هدف اصلی و دستیابی به رفاه دنیوی در پرتو آن
- انواع هدف
 - اصلی: اهداف ماندگار و معنوی (اخروی)
 - فرعی: اهداف دنیایی و زودگذر (دنیوی)
- برترین هدف: تقرب به خداوند
- انسان‌های زیرک: با انتخاب خداوند به عنوان هدف زندگی هم به بهره‌های مادی زندگی می‌رسند هم سرای آخرت خود را آباد می‌سازند (با یک تیر چند نشان می‌زنند).

هدفمندی آفرینش در نگاه مولانا

«... در عالم یک چیز است که آن فراموش کردن نیست. اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک (بیم، ترس) نیست. و اگر جمله را به جا آری و فراموش نکنی و آن را فراموش کنی، هیچ نکرده باشی؛ همچنان که پادشاهی تو را به ده فرستاده برای کار معین، تو رفتی و صد کار دیگر گزاردی (انجام دادی)، چون آن کار را که برای آن رفته بودی نگزاردی، گویی که هیچ نگزاردی. پس آدمی درین عالم برای کاری آمده است و مقصود آن است، چون آن نمی‌گزارد، پس هیچ نکرده باشد. اگر تو گویی اگرچه آن کاری که خدا مرا برای آن آفریده نمی‌کنم در عوض، چندین کار دیگر انجام می‌دهم، گویم آدمی را برای آن کارهای دیگر نیافریده‌اند.»

همچنان باشد که تو شمشیر جواهرنشانی که قیمت نتوان بر آن گذاشت - و تنها در خزائن ملوک از آن بتوان یافت - آورده باشی و آن را ساطور گوشت گندیده‌ای کنی و یا دیگ زرین را بیآوری و در آن شلغم بپزی و بگویی که من این‌ها را معطل نگذاشته و به کار گرفته‌ام! جای افسوس و خنده نباشد؟

حق تعالی نیز تو را ارزش بسیار داده است. پس ببین که برای چه تو را خلق کرده و برای چه کار فرستاده است.

پیام ضرورت درک هدف خلقت و حرکت در مسیر آن! ﴿چرا زیستن﴾ آیه ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ...﴾

﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِندَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾

جهان هدفمند

■ در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد (آفرینش جهان هدفمند و حکیمانه است)؛
لـ زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد.

سوره دخان، آیه ۳۸ و ۳۹ ◀ هدفمندی آفرینش

﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ﴾

هدفمندی و حق بودن جهان آفرینش - نفی هرگونه بیهودگی و بازیچه بودن از حقیقت جهان هستی ﴿توحید در خالقیت

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾

هدفدار بودن خلقت آسمان‌ها و زمین

﴿توحید در خالقیت

﴿وَأَفْحَسْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا...﴾

🎧 **ترجمه:** و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.

■ آفرینش جهان هستی بر محور حق است؛

لـ یعنی هر موجودی بر اساس برنامه‌ای حساب شده به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.

■ خداوند حکیم است ◀ همه کارهای او هدفمند است و هیچ کار عبث و بیهوده‌ای انجام نمی‌دهد.

■ حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آن‌هاست.

﴿حکمت الهی یکی از دلایل ضرورت معاد است. (۱۰ | ۴)﴾

﴿باور به حکمت الهی نخستین زمینه شکوفایی اختیار است. (۱۲ | ۵)﴾

جمع‌بندی پلاس + واژه‌بازی

هرجا در تست‌ها، آیات و احادیث، کلمه «حق» رو دیدین، شک نکنین که پیامش «هدفمندی جهان آفرینش» و «حکیمانه بودن خلقت خداوند» میشه!!! تازه چندتا کلیدواژه دیگه هم مانند «إِنَّا، عَبَثًا» همین معنی رو در آیه‌ها میدن.

هدفمندی آفرینش انسان

حدیث ◀ امام علی (ع) (عبارت آغازین موعظه‌های امام علی (ع))

«ای مردم ... هیچ کس بیهوده آفریده نشده ◀ تا خود را سرگرم کارهای لَهو کند و او را به خود وانگذاشته‌اند

﴿توحید در ربوبیت
هدایت ویژه انسان﴾

هدفمندی آفرینش - حکمت الهی
﴿ضرورت معاد﴾ یکی از زمینه‌های شکوفایی اختیار
﴿آیات﴾ ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ...﴾ و ﴿أَفْحَسْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا﴾

◀ تا به کارهای لغو و بی‌ارزش بپردازد.»

اهمیت و ضرورت بحث از معاد

دفع خطر احتمالی

- انسان در مواقعی که **احتمال** (❗ **یقین**) خطر یا خسارتی در میان باشد، سعی می‌کند جلوی خسارت احتمالی را بگیرد و احتیاط کند. (دفع ضرر محتمل)
- └ یک قانون عقلی: دفع خطر احتمالی، لازم است.
- پیامبران **عاقل‌ترین و راستگوترین** مردمان در طول تاریخ بوده‌اند.
- └ آنان با **قاطعیت کامل** از وقوع معاد خبر داده‌اند و نسبت به آن **هشدار** داده‌اند.
- └ همه آنان **پس از ایمان به خدا**، ایمان به آخرت را مطرح کرده‌اند و آن را **لازمه ایمان به خدا** دانسته‌اند. (تقدم خبر از توحید بر خبر از معاد توسط پیامبران)
- در قرآن کریم **نیز بعد از یکتاپرستی**، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است. (تقدم توحید بر معاد در قرآن کریم)

سوره نساء، آیه ۸۷ ◀ قطعیت وقوع معاد

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾

توحید و یگانگی خداوند

❖ شعار اسلام ❖ پایه و اساس بنای اسلام و مرکب از یک نفی و یک اثبات
❖ به ترتیب تبری و تولی ❖ حدیث سلسله الذهب

❖ **ترجمه:** خداوند که هیچ خدایی جز او نیست. قطعاً شما را در روز قیامت جمع می‌کند شکی در آن نیست و چه کسی راستگوتر از خداست؟

❖ **لا ریبَ فیهِ** ➔ **وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا**

تأکید مجدد بر وقوع معاد علت عدم تردید در وقوع معاد. استفهام

لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

قطعیت وقوع معاد. معاد جسمانی

❖ زنده شدن مردگان یکی از رویدادهای مرحله دوم قیامت ❖ توحید در ربوبیت

نکته در آیه‌های قرآن کریم، اول از همه توحید و ایمان به خدا و یکتاپرستی (همشون یکی هستن!) ذکر شده و بعدش معاد، سرای جاویدان، رستاخیز، قیامت، زندگی ابدی، جهان موعود، آخرت، حیات حقیقی و... (این‌ها هم همشون یکی هستن!)

شعر ◀ عطار نیشابوری

مثالی گویمت ظاهر، بیندیش
اگر طفلی بدو گوید بیارام
چو از طفل آن سخن دارد شنیده

تو را چندین پیمبر کرده آگاه
❖ هدایت و برزّه انسان ❖ توحید در ربوبیت

به گفتِ طفل جُستی راه پرهیز

کسی را هست جامی پر عسل پیش
که زیر این عسل زهر است در جام
بلاشک دست از آن دارد کشیده

ضرورت دفع خطر احتمالی. استدلال قطعیت وقوع معاد

که خواهد بود **کاری صعب** بر راه
وقوع معاد ❖ آیه ﴿... لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾

به گفتِ انبیا از خواب برخیز

رهایی از غفلت (❗ حدیث «الناس نيام»)

آزمون

۱

آزمون دروس ۱ تا ۶

تعداد تست: ۲۰

زمان پیشنهادی: ۱۴ دقیقه

۹۱. عبارت شریفه «الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ» به زمان بیان شده در کدام آیه، اشاره نموده است؟

(هنر ۹۹ - ترکیبی با درس ۶)

(۱) «يَنْبِئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ»

(۲) «وَالسَّمَاءَ بَنِينَهَا بِأَيْدٍ وَ أَنَا لَمُوسِعُونَ»

(۳) «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا»

(۴) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ وَ كَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا»

۹۲. پرسش پیامبر اکرم ﷺ از کشته‌شدگان جنگ بدر با کدام عبارت شریف قرآنی، معنا و مفهوم مشابهی دارد؟

(تجربی ۹۹ - ترکیبی با درس ۵)

(۱) «وَ مَن أَصَدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا»

(۲) «تَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

(۳) «يَنْبِئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ»

(۴) «وَ مَن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمٍ يُبْعَثُونَ»

۹۳. کدام بخش از آیه «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَ مَن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمٍ يُبْعَثُونَ»، مؤید این موضوع است که «درخواست گناهکاران و کافران واقعی نیست»؟

(۱) «لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا» (۲) «إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا» (۳) «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ» (۴) «مِن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ»

۹۴. بعد از اینکه در کلام قرآنی می‌خوانیم برخی از مردم که نیکی دنیا و آخرت را طلب می‌کنند، نصیب و بهره‌ای از آخرت دارند. قرآن کدام صفت باری تعالی را به منصفه ظهور گذاشته و سرچشمه اختلاف در اهداف کدام است؟

(۱) سریع الحساب - نوع جهان بینی

(۲) سریع الحساب - هدف اعلی و افضل

(۳) ارحم الراحمین - هدف اعلی و افضل

(۴) ارحم الراحمین - نوع جهان بینی

۹۵. عبارت «وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا لِأَعْبِينَ» استدلالی مشابه با کدام مورد، برای پاسخ به

(زبان ۹۹ - ترکیبی با درس ۱)

ادعای کافران است؟

(۱) «رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»

(۲) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»

(۳) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ»

(۴) «مَن آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»

۹۶. «فرا گرفتن شور و نشاط و انگیزه و باز شدن پنجره امید و روشنائی به روی انسان» بازتاب کدام عبارت قرآنی

است و دلیل آن کدام است؟

(۱) «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» - دل نسپردن به دنیا و عمر طولانی خواستن از خداوند به جهت دریافت اندوخته کامل تر

(۲) «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» - بی‌پاداش نماندن هیچ‌یک از کارهای نیک انسان در جهان اخروی

(۳) «آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا» - بی‌پاداش نماندن هیچ‌یک از کارهای نیک انسان در جهان اخروی

(۴) «آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا» - دل نسپردن به دنیا و عمر طولانی خواستن از خداوند به جهت

دریافت اندوخته کامل تر

درجه اهمیت

آیه - عربی: ۵ - فارسی: ۰
حدیث - عربی: ۱ - فارسی: ۳
شعر - ۰

امامت، تداوم رسالت

درس

مشاوره

«گفت هر کورا منم مولا و دوست / ابن عمّ من علی مولای اوست»

این درس در مورد رویدادهای انتصاب امیرالمؤمنین علی علیه السلام و استمرار هدایت از طریق امامان بزرگوار هستش که مهم‌ترینش هم حادثه غدیره!

بی‌شک این درس مهم‌ترین درس پایه یازدهم و جزء سه درس مهم کل کنکور هست. طراحان محترم در طول این سال‌ها اونقدر تست از این درس طرح کردن که «کفگیرشون به ته دیگ خورده» و از به جاهایی توی متن یا آیات تست میدن که فکرش رو هم نمی‌کنین؛ مثلاً کدام آیه هنگام ظهر نازل شد و...

پس تمام آیات و روایات رو از عربی گرفته تا فارسی به همراه حواشی اون‌ها رو توی متن حفظ کنین و البته تأکید می‌کنیم که تست‌های کنکورهای گذشته رو هم به‌طور کامل بزنین تا نحوه طرح تست از این درس دستتون بیاد.

خلاصه نموداری

